VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2018. gada 12. decembrī*

Eiropas Savienības preču zīme – Atcelšanas process – Eiropas Savienības grafiska preču zīme, kurā attēlots aplis ar divām bultām – Preču zīmes faktiska izmantošana – Daļēja atcelšana – Daļēja atzīšana par atceltu – Regulas (EK) Nr. 207/2009 15. panta 1. punkts (tagad Regulas (ES) 2017/1001 18. panta 1. punkts) – Regulas Nr. 207/2009 51. panta 1. punkta a) apakšpunkts (tagad Regulas 2017/1001 58. panta 1. punkta a) apakšpunkts) – Regulas (EK) Nr. 2868/95 22. noteikuma 4. punkts (tagad Deleģētās regulas (ES) 2018/625 10. panta 4. punkts) – Preču zīmes attēlošana uz iepakojuma – Konkrētās sabiedrības daļas uztvere

Lietā T-253/17

Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH, Ķelne (Vācija), ko pārstāv *P. Goldenbaum*, *I. Rohr* un *N. Ebbecke*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroju (*EUIPO*), ko pārstāv *D. Hanf*, pārstāvis,

atbildētājs,

otra procesa *EUIPO* Apelācijas padomē dalībniece –

Halston Properties, s.r.o., Bratislava (Slovākija),

par prasību, kas celta par *EUIPO* Apelācijas piektās padomes 2017. gada 20. februāra lēmumu lietā R 1357/2015-5 attiecībā uz atcelšanas procesu starp *Halston Properties* un *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland*.

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs H. Kanninens [*H. Kanninen*], tiesneši J. Švarcs [*J. Schwarcz*] un K. Iliopulu [*C. Iliopoulos*] (referents),

sekretāre: R. Ūkelīte [*R. Ūkelytė*], administratore,

ņemot vērā prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 28. aprīlī,

ņemot vērā atbildes rakstu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 21. jūlijā,

pēc tiesas sēdes 2018. gada 12. jūnijā,

* Tiesvedības valoda – vācu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

1 1996. gada 12. jūnijā, prasītāja *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH* Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojam (*EUIPO*) iesniedza Eiropas Savienības kolektīvas preču zīmes reģistrācijas pieteikumu saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 40/94 (1993. gada 20. decembris) par Kopienas preču zīmi (OV 1994, L 11, 1. lpp.), kurā ir izdarīti grozījumi (aizstāta ar Padomes Regulu (EK) Nr. 207/2009 (2009. gada 26. februāris) par Eiropas Savienības Preču zīmi (OV 2009, L 78, 1. lpp.), kurā ir izdarīti grozījumi; šī regula arī ir aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1001 (2017. gada 14. jūnijs) par Eiropas Savienības preču zīmi (OV 2017, L 154, 1. lpp.)).

2 Reģistrācijai pieteiktā preču zīme (turpmāk tekstā – "apstrīdētā preču zīme") ir šāds grafisks apzīmējums:

3 Preces un pakalpojumi, attiecībā uz kuriem tika pieteikta reģistrācija, ietilpst 1.–35., 39., 40. un 42. klasē atbilstoši pārskatītajam un grozītajam 1957. gada 15. jūnija Nicas Nolīgumam par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām un attiecībā uz katru no klasēm atbilst šādam aprakstam:

– 1. klase: "ķimikālijas rūpnieciskiem, zinātniskiem, fotogrāfijas, kā arī lauksaimniecības, dārzkopības un mežkopības nolūkiem; neapstrādāti sintētiskie sveķi, neapstrādātas plastmasas; zemes mēslojumi; ķīmiskie ugunsdzēšanas līdzekļi; ķīmiskie līdzekļi metālu rūdīšanai un lodēšanai; ķīmiskās vielas pārtikas produktu konservēšanai; miecvielas; līmvielas rūpnieciskiem nolūkiem";

– 2. klase: "krāsas, pernicas, lakas; pretkorozijas līdzekļi un koksnes konservēšanas līdzekļi; krāsvielas; kodnes; neapstrādāti dabiskie sveķi; lokšņveida un pulverveida metāli gleznotājiem, dekoratoriem, iespiedējiem un māksliniekiem";

– 3. klase: "mazgāšanas un balināšanas līdzekļi; tīrīšanas, pulēšanas, attaukošanas un abrazīvie līdzekļi; ziepes; parfimērijas izstrādājumi, ēteriskās eļļas, kosmētiskie un matu kopšanas līdzekļi; zobu pulveri un pastas";

– 4. klase: "tehniskās eļļas un ziedes; smērvielas; putekļu savākšanas līdzekļi; kurināmie (arī motoru degvielas) un vielas apgaismošanas nolūkiem; sveces, daktis";

– 5. klase: "farmaceitiskās, veterinārās un higiēnas preces, medicīnas vajadzībām paredzētas diētiskās vielas, zīdaiņu pārtika, plāksteri, pārsienamie materiāli, materiāli zobu plombēšanai un zobu nospiedumu izgatavošanai, dezinfekcijas līdzekļi, preparāti kaitēkļu iznīcināšanai, fungicīdi, herbicīdi";

– 6. klase: "parasti metāli un to sakausējumi; metāla būvmateriāli; pārvietojamas metāla struktūras; sliežu ceļu materiāli no metāla; parastu metālu troses un stieples ne elektriskiem nolūkiem; atslēdznieku metāla izstrādājumi un dzelzs izstrādājumi; metāla cauruļvadi; seifi; metālizstrādājumi, kas iekļauti 6. klasē; metāla rūdas";

– 7. klase: “iekārtas metāla, koka, papīra, tekstiliju, plastmasas izstrādājumu vai būvmateriālu apstrādei; iekārtas u un ierīces mājai un birojam, kas ietilpst 7. klasē; darbgaldi; motori un dzinēji (izņemot sauszemes transporta līdzekļiem paredzētos); mašīnu sajūgi un transmisijas elementi (izņemot sauszemes transporta līdzekļiem paredzētos); šajā klasē ietilpstoši lauksaimniecības agregāti; olu inkubatori”;

– 8. klase: “ar roku darbināmi instrumenti, ar roku darbināmas ierīces mājai un dārzam, kā arī metāla, koka, paīra tekstiliju, plastmasas izstrādājumu un būvmateriālu apstrādei, kas ietilpst 8. klasē; naži, dakšas un karotes; aukstie ieroči”;

– 9. klase: “zinātniskie, kuģniecības, ģeodēziskie, elektriskie, fotogrāfiskie, kinematogrāfiskie, optiskie, svēršanas, mērīšanas, signalizācijas, kontroles (pārbaudes), palīdzības (glābšanas) un mācību aparāti un instrumenti; elektriskie aparāti un instrumenti, kas ietilpst šajā klasē; aparāti skaņas vai attēlu ierakstam, pārraidei vai reproducēšanai; magnētiskās informācijas vides, akustisko ierakstu diski; tirdzniecības automāti un mehānismi ar naudu iedarbināmiem aparātiem; kases aparāti, rēķināšanas mašīnas, datu apstrādes ierīces, datori; ugunsdzēsības ierīces”;

– 10. klase: “ķirurģijas, medicīnas, zobārstniecības un veterinārijas aparāti, ierīces un instrumenti, locekļu, acu un zobu protēzes; ortopēdiskās preces; ķirurģiskie šuvju materiāli”;

– 11. klase: “apgaismošanas, apsildes, tvaika ražošanas, ēdiena termiskās apstrādes, dzesēšanas, žāvēšanas, vēdināšanas, ūdensapgādes un ierīces un sanitārtehniskās iekārtas”;

– 12. klase: “transportlīdzekļi; pārvietošanās līdzekļi pa sauszemi, gaisu vai ūdeni”;

– 13. klase: “šaujamieroči; munīcija un šāviņi; sprāgstvielas; uguņošanas ierīces”;

– 14. klase: “cēlmetāli un to sakausējumi, un no cēlmetāliem izgatavoti vai ar tiem pārklāti izstrādājumi, kas ietilpst 14. klasē; juvelierizstrādājumi, bižutērija, dārgakmeņi; pulksteņi un hronometriskie instrumenti”;

– 15. klase: “mūzikas instrumenti”;

– 16. klase: “papīrs, kartons un izstrādājumi no šiem materiāliem, kas ietilpst 16. klasē; iespieddarbi; grāmatu iesiešanas materiāli; fotogrāfijas; rakstāmlietas; līmvielas kancelejas vai mājturības vajadzībām; materiāli māksliniekiem; otas; rakstāmmašīnas un kancelejas preces (izņemot mēbeles); mācību un uzskates līdzekļi (izņemot aparatūru); plastmasas iesaiņojuma materiāli, kas neietilpst 16. klasē; spēļu kārtis; iespiedburti; klišejas”;

– 17. klase: “kaučuks, gutaperča, gumija, azbests, vizla un izstrādājumi no šiem materiāliem, kas ietilpst 17. klasē; plastmasu pusfabrikāti; drīvēšanas, blīvēšanas un izolācijas materiāli; elastīgas nemetāliskas caurules”;

– 18. klase: “āda un ādas imitācijas, izstrādājumi no šiem materiāliem, kas ietilpst šajā klasē; dzīvnieku ādas; ceļasomas un čemodāni; lietussargi, saulessargi un spieķi; pātagas, zirglietas”;

– 19. klase: “nemetāliski būvmateriāli; nemetāliskas cietas caurules būvniecībai; asfalts, darva un bitums; pārvietojamas nemetāliskas būves; pieminekļi, kas nav no metāla”;

– 20. klase: “mēbeles, spoguļi, rāmji; 20. klasē iekļautie izstrādājumi no koka, korķa, niedrēm, klūgām, ragiem, kauliem, ziloņkaula, vaļa bārdas, gliemežvākiem, dzintara, perlamutra, jūras putām un visu šo materiālu aizvietotājiem vai plastmasas”;

– 21. klase: “šajā klasē ietilpstoši aparāti un tilpnes mājturības vai virtuves vajadzībām (izņemot izgatavotos no cēlmetāliem vai ar tiem pārklātos); ķemmes un sūkļi; sukas (izņemot otas); materiāli suku izstrādājumiem; tīrīšanas līdzekļi; metāla sūkļi; neapstrādāts vai daļēji apstrādāts stikls (izņemot stiklu celtniecības vajadzībām); izstrādājumi no stikla, porcelāna un fajansa, kas ietilpst šajā klasē”;

– 22. klase: “troses, saites, tīkli, teltis, brezents, buras, maisi, (kas ietverti šajā klasē); polsterēšanas vielas pildīšanai (izņemot no kaučuka vai sintētiskām vielām); neapstrādāti tekstilšķiedru materiāli”;

– 23. klase: “aušanā izmantojamās dzijas un diegi”;

– 24. klase: “audumi un tekstilizstrādājumi, kas ietverti 24. klasē; gultasveļa un mājsaimniecības tekstīlijas”;

– 25. klase: “apģērbi, apavi, galvassegas”;

– 26. klase: “mežģīnes un izšuvumi, lentes un šņores; pogas, āķi un cilpiņas, adatas; mākslīgie ziedi”;

– 27. klase: “paklāji, grīdsegas, mašas un pīteņi, linolejs un citi grīdu pārklājumu materiāli; sienu tapsējuma materiāli, kas nav no tekstila”;

– 28. klase: “spēles, rotaļlietas; vingrošanas un sporta preces, kas ietvertas šajā klasē; Ziemassvētku eglīšu rotājumi”;

– 29. klase: “gaļa, zivis, putnu un medījumu gaļa; gaļas ekstrakti; konservēti, žāvēti un termiski apstrādāti augļi un dārzeņi; želejas, ievārījumi, kompoti; olas, piens un piena produkti; pārtikas eļļas un tauki”;

– 30. klase: “kafija, tēja, kakao, cukurs, rīsi, tapioka, sāgo, kafijas aizstājēji; milti un labības produkti, maize un konditorejas izstrādājumi, saldējums; medus, melases sīrups; raugs, cepamais pulveris; sāls, sinepes; etiķis, mērces (garšvielu mērces); garšvielas; pārtikas ledus”;

– 31. klase: “lauksaimniecības, dārzkopības, mežkopības produkti un graudi, kas nav ietverti citās klasēs; dzīvi dzīvnieki; svaigi augļi un dārzeņi; sēklas, dabiskie augi un ziedi; dzīvnieki (dzīvnieku barība); iesals”;

– 32. klase “alus; minerālūdeņi, gāzēti ūdeņi un citi bezalkoholiskie dzērieni; dzērieni uz augļu un augļu sulas pamata; sīrupi un citas sastāvdaļas dzērienu pagatavošanai”;

– 33. klase: “alkoholiskie dzērieni (izņemot alu)”.

– 34. klase: “tabaka; smēķēšanas piederumi; sērkociņi”;

– 35. klase: “reklāma”;

– 39. klase: “pārvadājumi; preču iesaiņošana un uzglabāšana”;

– 40. klase: “materiālu apstrāde; iesaiņošanas materiālu otrreizēja pārstrāde”;

– 42. klase: “atkritumu izvešana; datorprogrammu veidošana datu apstrādei”.

4 Kopā ar reģistrācijas pieteikumu iesniegto noteikumu, kas reglamentē apstrīdētās preču zīmes izmantošanu, 6. punktā tostarp ir paredzēts, ka apstrīdētā preču zīme ir izveidota, "lai patērētajiem un komersantiem ļautu atpazīt iepakojumus, kuri ietilpst duālajā sistēmā un attiecībā uz kuriem ir ieviesti sistēmas finansēšanas maksājumi, kā arī šādi ir iepakotas preces, un lai nošķirtu tos no citiem iepakojumiem un precēm [..]".

5 Apstrīdētā preču zīme tika reģistrēta kā Eiropas Savienības kolektīva preču zīme 1999. gada 19. jūlijā ar numuru 298273 attiecībā uz iepriekš 3. punktā minētajām precēm un pakalpojumiem.

6 2006. gada 25. septembrī un 2016. gada 17. maijā apstrīdētās preču zīmes reģistrācija tika pagarināta.

7 2012. gada 2. novembrī otra procesa *EUIPO* dalībniece *Halston Properties, s.r.o.*, pamatojoties uz Regulas Nr. 207/2009 51. panta 1. punkta a) apakšpunktu (tagad Regulas 2017/1001 58. panta 1. punkta a) apakšpunkts), iesniedza pieteikumu par apstrīdētās preču zīmes atcelšanu, pamatojot šo pieteikumu ar to, ka šī preču zīme neesot tikusi faktiski izmantota saistībā ar precēm, attiecībā uz kurām tā ir reģistrēta. Šis pieteikums tika vērsts pret visām iepriekš 3. punktā minētajām 1.–34. klasē reģistrētajām precēm. Ar apstrīdēto preču zīmi aptvertie pakalpojumi netika apstrīdēti.

8 Prasītāja iesniedza lielu skaitu dokumentu par apstrīdētās preču zīmes izmantošanu. Šo dokumentu vidū bija dažādi licenču līgumi, kā arī citi dokumenti, kuros bija reglamentēta apstrīdētās preču zīmes izmantošana uz iepakojumiem.

9 Ar 2015. gada 26. maija lēmumu *EUIPO* Anulēšanas nodaļas daļēji apmierināja pieteikumu par atcelšanu un atzina, ka no 2012. gada 2. novembra ir atceltas prasītājas tiesības attiecībā uz noteiktām precēm (turpmāk tekstā – "strīdus preces"), proti, visām iepriekš 3. punktā minētajām 1.–34. klases precēm, izņemot šādas preces:

– 6. klase: "metāla iepakojumi, kas ietilpst 6. klasē";

– 16. klase: "papīra un kartona iepakojumi, kas ietilpst 16. klasē; plastmasas iesaiņojuma materiāli, kas neietilpst 16. klasē";

– 17. klase: "kaučuka, gutaperčas, gumijas, azbesta un vizlas iepakojumi, kas ietilpst 17. klasē";

– 18. klase: "ādas un ādas imitācijas iepakojumi, kas ietilpst 18. klasē";

– 20. klase: "iepakojumi no koka, korķa, niedrēm un klūgām un visu šo materiālu aizvietotājiem vai plastmasas, kas ietilpst 20. klasē";

– 21. klase: "iepakojuma tilpnes mājturības vai virtuves vajadzībām (izņemot izgatavotos no cēlmetāliem vai ar tiem pārklātos); stikla, porcelāna un fajansa iepakojumi, kas ietilpst 21. klasē";

– 22. klase: "iepakojumu izstrādājumi, kas ietilpst 22. klasē";

– 24. klase: "tekstila iepakojumi, kas ietilpst 24. klasē";

10 2015. gada 8. jūlijā prasītāja, pamatojoties uz Regulas Nr. 207/2009 58.–64. pantu (tagad Regulas 2017/1001 66.–71. pants), iesniedza *EUIPO* apelācijas sūdzību par Anulēšanas nodaļas lēmumu, ciktāl tā atcēla prasītājas tiesības attiecībā uz strīdus precēm.

11 Ar 2017. gada 20. februāra lēmumu lietā R 1357/2015-5 (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums") *EUIPO* Apelācijas piektā padome noraidīja apelācijas sūdzību. Tā it īpaši uzskatīja, ka prasītāja nav iesniegusi pierādījumus, ka tā apstrīdēto preču zīmi ir izmantojusi atbilstoši tās pamatfunkcijai, proti, garantēt strīdus preču izcelsmes identitāti. Šajā ziņā tā vispirms norādīja, ka ir jāņem vērā tas, ka

apstrīdētā preču zīme ir kolektīva preču zīme, kura šādā statusā ir tikusi izmantota tādā veidā, lai saglabātu savas iegūtās tiesības, jo tā tika izmantota atbilstoši tās funkcijai norādīt apvienības biedru preces un pakalpojumus. Turpinājumā jautājums par to, vai apstrīdētā preču zīme tika izmantota kā izcelsmes norāde attiecībā uz ar apstrīdēto preču zīmi aptvertajām precēm, esot izvērtējams, ņemot vērā tās konkrētās sabiedrības daļas uztveri, kura izskatāmajā lietā apstrīdēto preču zīmi asociējot ar "uzņēmuma saimniecisko rīcību" un uztverot šo preču zīmi kā norādi, ka ar apzīmējumu apzīmētie iepakojuma atkritumi var tikt savākti un pēc tam reģenerēti šim nolūkam speciāli paredzētos konteineros vai maisos.

12 Apelācijas padome norādīja, ka, ciktāl konkrētajam Eiropas Savienības vidusmēra patērētājam apstrīdētās preču zīmes nozīme ir tikai norāde uz faktu, ka šādi apzīmēti iepakojumu atkritumi var tikt savākti un reģenerēti atbilstoši noteiktai sistēmai, apstrīdētā preču zīme no šī patērētāja viedokļa neesot tikusi izmantota, lai norādītu strīdus preču izcelsmi. Pat ja iepakojums un prece pārdošanas brīdī šķietami veido "vienu vienību", tomēr konkrētais patērētājs noteikti spējot nošķirt preču zīmi, kura norāda uz preces komercizcelsmi, un preču zīmi, kura norāda uz tukšā un izmantotā iepakojuma atkritumu reģenerēšanu, pēc tam, kad patērētājs ir izpakojis, izmantojis vai patērējis pašu preci. Tā kā prece, uz kuras iepakojuma ir redzama apstrīdētā preču zīme, nekādi neatšķiras no identiskas preces, uz kuras iepakojuma nav attēlota šī preču zīme, apstrīdētā preču zīme līdz ar to nenorāda uz noteiktu preces īpašību.

13 Turklāt, Apelācijas padomes ieskatā, prasītāja nav spējusi pierādīt, ka apstrīdētās preču zīmes izmantošanas mērķis bija radīt vai saglabāt strīdus preču noietu. Visi iesniegtie dokumenti attiecas uz apstrīdētās preču zīmes izmantošanu saistībā ar tirdzniecības iepakojumu.

Lietas dalībnieku prasījumi

14 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– piespriest *EUIPO* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15 *EUIPO* prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītajai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

16 Savas prasības pamatojumam prasītāja izvirza vienu vienīgu pamatu, kas attiecas uz Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punkta (tagad Regulas 2017/1001 18. panta 1. punkts), lasot to kopsakarā ar šīs pašas regulas 66. pantu (tagad Regulas 2017/1001 74. pants), pārkāpumu.

17 Prasītāja būtībā norāda, ka tās iesniegtie dokumenti pierāda ne vien apstrīdētās preču zīmes izmantošanu komercdarbībā attiecībā uz preču iepakojumiem, bet arī attiecībā uz iepakotajām strīdus precēm.

18 Pirmkārt, prasītājas ieskatā, *EUIPO* nav ņēmis vērā to, ka izmantošanas pierādījumi neattiecas vienīgi uz iepakojumiem, kuri tiek tirgoti atsevišķi, bet arī uz tirdzniecības iepakojumiem, t.i., uz piedāvātajiem iepakojumiem, kuri pārdošanas brīdī veido vienu vienību ar preci. Runa esot par preces vairākkārtēju marķējumu uz tās iepakojuma, kas tiek bieži veikts un pie kura sabiedrība esot pieradusi.

19 Otrkārt, prasītāja uzskata, ka atbilstoši no Komisijas Regulas (EK) Nr. 2868/95 (1995. gada 13. decembris), ar ko īsteno Regulu Nr. 40/94, 22. noteikuma 4. punkta (tagad Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2018/625 (2018. gada 5. marts), ar ko papildina Regulu 2017/1001 un atceļ Deleģēto Regulu (ES) 2017/1430 (OV 2018, L 104, 1. lpp.) 10. panta 4. punkts) izrietošajam apstrīdētās preču zīmes attēls uz iepakojumiem, kas ir saistīts ar strīdus precēm, esot tiešs pierādījums, jo apstrīdētā preču zīme tiekot izmantota, lai nodrošinātu tiesību saglabāšanu. Parasti sabiedrība asociējot uz iepakojuma izvietotu apzīmējumu ar preci, nevis ar tās iepakojumu.

20 Treškārt, prasītājas ieskatā, sabiedrība saprotot apstrīdēto preču zīmi nevis tādējādi, ka attiecīgajam iepakojumam piemīt noteikta materiāla īpašība vai ka tā izcelsme ir no konkrēta iepakojumu piegādātāja, bet gan drīzāk saskaņā ar noteikumu, kas reglamentē apstrīdētās preču zīmes izmantošanu, 6. punktu un saskaņā ar kolektīvās preču zīmes īpašo funkciju tādējādi, ka iepakojums ir daļa atkritumu atbilstošas apsaimniekošanas sistēmas, un vienlaicīgi, ka strīdus preču ražotājs piedalās prasītājas licences līguma sistēmā. Tas tā esot vēl jo vairāk tādēļ, ka apstrīdētās preču zīmes izmantotāji nav vis iepakojumu piegādātāji, bet gan iepakoto preču tirgotāji vai ražotāji.

21 Prasītāja turklāt apgalvo, ka apstrīdētā preču zīme norāda arī uz noteiktām nemateriālām strīdus preču īpašībām. Proti, tā vērš uzmanību uz to, ka strīdus preču izcelsme ir no uzņēmuma, kurš ir veicis finansiālu ieguldījumu, lai iepakojums tiktu apglabāts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (OV 2008, L 312, 3. lpp.) izpratnē, un ka šajā nolūkā radušies izdevumi ļauj nodrošināt labāku izmantoto iepakojumu pārstrādi, novērst nelietderīga iepakojuma izdevumus, atvieglot atkritumu publisku apglabāšanu un, visbeidzot, pēc iespējas vairāk saudzēt vidi. Ideja, kuru paužot apstrīdētā preču zīme un kā to uztverot konkrētā sabiedrības daļa, esot saistīta ar konkrētu īpašību, proti, uzņēmuma rīcību. Šajā ziņā apstrīdētā preču zīme norādot uz strīdus preču nemateriālu īpašību. Patērētājs izvēloties nevis iepakojumu pašu par sevi, bet gan konkrētu preci iepakojumā, jo šīs preces izcelsme ir no uzņēmuma, kurš ir veicis finansiālus ieguldījumus attiecīgās preces iepakojumā, lai šis iepakojums un šāda veida iepakojumi tiktu apglabāti Direktīvas 2008/98 izpratnē.

22 *EUIPO* apstrīd šo argumentāciju.

23 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 207/2009 15. panta 1. punktu, "ja piecos gados pēc Eiropas Savienības preču zīmes reģistrācijas tās īpašnieks nav sācis šo preču zīmi Savienībā patiesi [faktiski] izmantot saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā ir reģistrēta, vai ja tās izmantošana ir pārtraukta uz nepārtrauktu piecu gadu laikposmu, uz Eiropas Savienības preču zīmi attiecina šajā regulā paredzētās sankcijas, ja vien šai neizmantošanai nav pamatotu iemeslu".

24 Atbilstoši Regulas Nr. 207/2009 51. panta 1. punkta a) apakšpunktam Eiropas Savienības preču zīmes īpašnieka tiesības atzīst par atceltām, ja *EUIPO* iesniegts attiecīgs pieteikums vai pamatojoties uz pretprasību lietas izskatīšanas procesā par pārkāpumu, ja nepārtrauktā piecu gadu ilgā laikā Eiropas Savienības preču zīme nav faktiski izmantota saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem tā ir reģistrēta, un nav pamatotu iemeslu tās neizmantošanai. Saskaņā ar Regulas Nr. 207/2009 66. panta 3. punktu Regulas Nr. 207/2009 51. pants ir piemērojams arī Eiropas Savienības kolektīvajām preču zīmēm.

25 Atbilstoši Regulas Nr. 2868/95 22. noteikuma 3. un 4. punktam (tagad Deleģētās regulas 2018/625 10. panta 3. un 4. punkts), kas saskaņā ar šīs pašas regulas 40. noteikuma 5. punktu (tagad Deleģētās regulas 2018/625 19. panta 1. punkts) ir piemērojams atcelšanas procesā, izmantošanas pierādījumiem ir jāattiecas uz preču zīmes izmantošanas vietu, laiku, lietošanas apjomu un veidu un principā ir jāiesniedz tikai pamatojošus dokumentus un priekšmetus, tādus kā iepakojumi, etiķetes, cenrāži, katalogi, faktūrrēķini, fotogrāfijas, laikrakstu sludinājumi, kā arī rakstveida paziņojumi, kas paredzēti Regulas Nr. 207/2009 78. panta 1. punkta f) apakšpunktā (tagad Regulas 2017/1001 97. panta 1. punkta f) apakšpunkts).

26 Kā tas izriet no judikatūras, preču zīme ir faktiski izmantota, ja tā lietota atbilstoši tās pamata funkcijai, proti, garantēt to preču vai pakalpojumu identitāti, attiecībā uz ko tā ir reģistrēta, lai radītu vai saglabātu šo preču vai pakalpojumu noietu, izslēdzot simboliska rakstura izmantošanu, kuras vienīgais mērķis ir saglabāt ar preču zīmi piešķirtās tiesības (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2003. gada 11. marts, *Ansul*, C-40/01, EU:C:2003:145, 43. punkts). Šajā ziņā ir jāprecizē, ka tāpat Eiropas Savienības kolektīvās preču zīmes pamata funkcija ir nošķirt apvienības, kas ir [šīs preču zīmes] īpašniece, locekļu preces vai pakalpojumus no citu uzņēmumu precēm vai pakalpojumiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 20. septembris, *The Tea Board/EUIPO*, no C-673/15 P līdz C-676/15 P, EU:C:2017:702, 63. punkts).

27 Preču zīmes faktiskās izmantošanas rakstura vērtējums ir jābalsta kopumā uz visiem faktiem un apstākļiem, kas ir atbilstoši, lai noskaidrotu tās patieso komerciālo izmantošanu, jo īpaši izmantošanu, ko attiecīgajā ekonomiskajā nozarē uzskata par pamatotu, lai uzturētu vai radītu tirgus daļas ar konkrēto preču zīmi aptvertajām precēm vai pakalpojumiem, šo preču vai pakalpojumu raksturu, tirgus raksturojumu, kā arī preču zīmes izmantošanas apjomu un biežumu (skat. spriedumu, 2008. gada 10. septembris, *Boston Scientific*/ITSB – *Terumo* (“CAPIO”), T-325/06, nav publicēts, EU:T:2008:338, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Turklāt preču zīmes faktisko izmantošanu nevar pierādīt ar varbūtībām vai pieņēmumiem, bet tā ir jābalsta uz konkrētiem un objektīviem pierādījumiem par efektīvu un pietiekamu preču zīmes izmantošanu attiecīgajā tirgū (skat. spriedumu, 2009. gada 23. septembris, *Cohausz*/ITSB – *Izquierdo Faces* (“acopat”), T-409/07, nav publicēts, EU:T:2009:354, 36. punkts un tajā minētā judikatūra). Ir jāveic visaptverošs vērtējums, kurā ir ņemami vērā visi konkrētajā lietā nozīmīgie faktori un kas nozīmē noteiktu savstarpējo saistību starp šiem vērā ņemtajiem faktoriem (skat. spriedumu, 2011. gada 18. janvāris, *Advance Magazine Publishers*/ITSB – *Capela & Irmãos* (“VOGUE”), T-382/08, nav publicēts, EU:T:2011:9, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 Tāpat, ja preču zīme ir reģistrēta attiecībā uz preču vai pakalpojumu kategoriju, kas ir pietiekami plaša, lai tās ietvaros varētu nošķirt vairākas apakškategorijas, ko varētu aplūkot atsevišķi, preču zīmes faktiskās izmantošanas pierādījums attiecībā uz daļu no šīm precēm vai pakalpojumiem nodrošina aizsardzību tikai vienai vai vairākām tām apakškategorijām, kurās ietilpst preces vai pakalpojumi, attiecībā uz kuriem preču zīme tikusi faktiski izmantota (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2005. gada 14. jūlijs, *Reckitt Benckiser* (*España*)/ITSB – *Aladin* (“ALADIN”), T-126/03, EU:T:2005:288, 45. punkts, un 2007. gada 13. februāris, *Mundipharma*/ITSB – *Altana Pharma* (“RESPICUR”), T-256/04, EU:T:2007:46, 23. punkts).

30 Šis pamats ir jāizvērtē, ņemot vērā iepriekš izklāstīto.

31 Ievadā vispirms ir jāprecizē, ka, tā kā otra procesa *EUIPO* dalībniece savu pieteikumu par atcelšanu *EUIPO* iesniedza 2012. gada 2. novembrī, Regulas Nr. 207/2009 51. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētais piecu gadu laikposms bija no 2007. gada 2. novembra līdz 2012. gada 1. novembrim (turpmāk tekstā – “nozīmīgais laikposms”).

32 Turklāt ir jāatgādina, ka prasības priekšmets ir ierobežots vienīgi jautājumu par to, vai attiecībā uz strīdus precēm ir pierādīta izmantošana, kura var nodrošināt apstrīdētās preču zīmes tiesību saglabāšanu. 6., 16.–18., 20.–22. un 24. klasē ietilpstošie iepakojumi, attiecībā uz kuriem prasītājas tiesības netika atceltas, nav skarti.

33 Kā to pamatoti konstatēja prasītāja, Apelācijas padome nav apšaubījusi to, ka apstrīdētā preču zīme ir tikusi faktiski izmantota kā kolektīva preču zīme daudzās Savienības dalībvalstīs uz visa veida preču iepakojumiem. Ņemot vērā to, ka saskaņā ar iepriekš 29. punktā minēto judikatūru apstrīdētās preču zīmes faktiskās izmantošanas pierādījums attiecībā uz daļu šo preču sniedz aizsardzību vienīgi preču apakškategorijai vai apakškategorijām, kurā ietilpst preces, attiecībā uz kurām Eiropas Savienības preču

zīme ir tikusi faktiski izmantota, līdz ar to rodas jautājums, vai, kā to apgalvo prasītāja, apstrīdētās preču zīmes faktiskās izmantošanas uz iepakojumiem pierādījums sniedz arī faktiskas izmantošanas pierādījumu saistībā ar pašām iepakotajām precēm.

34 Šajā ziņā Apelācijas padome apstrīdētā lēmuma 31. punktā uzskatīja, ka izmantošana, kura var nodrošināt tiesību saglabāšanu, var tikt pierādīta arī ar iepakojumu iesniegšanu atbilstoši Regulas Nr. 2868/95 22. noteikuma 4. punktam. Tomēr tā pamatoti konstatēja, ka tas neatbrīvo prasītāju no pienākuma pierādīt, ka apstrīdētās preču zīmes izmantošana uz iepakojumiem no konkrētās sabiedrības daļas viedokļa patiešām arī tiek izprasta kā preču zīmes izmantošana saistībā ar strīdus precēm.

35 Proti, lai preču zīmes izmantošana varētu tikt kvalificēta par faktisku, runai ir jābūt par izmantošanu, kas atbilst preču zīmes pamatfunkcijai, kura ir garantēt patērētājam vai galalietotājam preces vai pakalpojuma izcelsmes identitāti, ļaujot bez iespējas sajaukt viņam atšķirt preci vai pakalpojumu no precēm un pakalpojumiem ar citādu izcelsmi (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2003. gada 11. marts, *Ansul*, C-40/01, EU:C:2003:145, 36. un 43. punkts). Līdz ar to preču zīmes izmantošanas faktiskā rakstura vērtējumam ir jābūt balstītam uz konkrētās sabiedrības daļas uztveri.

36 Izskatāmajā lietā, pirmkārt, ir jānorāda, ka Apelācijas padome pamatoti ir uzskatījusi, ka strīdus preces galvenokārt bija adresētas plašai sabiedrībai, piemēram, mazgāšanas līdzekļu un kosmētikas produktu, zāļu, elektrisko mājsaimniecības instrumentu un ierīču, elektroiekārtu, apģērbu, pārtikas produktu, baudvielu un dzērienu, mēbeļu patērētājiem, un ka mērķsabiedrība bija arī tāda specializētā sabiedrības daļa kā, piemēram, lauksaimniecības, tirdzniecības un ražošanas nozares speciālisti. Otrkārt, Apelācijas padome ir pamatoti konstatējusi, ka bija jāpieņem, ka mērķsabiedrībai būs normāla līdz augsta uzmanības pakāpe saistībā ar strīdus precēm, kuras aptver, no vienas puses, ikdienā izmantotas patēriņa preces un saimniecības preces, bet arī, no otras puses, preces, kuru iegāde ir saistīta ar lieliem izdevumiem vai kurām varētu būt būtiskas ekonomiskas, ekoloģiskas vai veselību ietekmējošas sekas, piemēram, ķimikālijas, rūpnieciskās eļļas, smērvielas, pretkorozijas līdzekļi koksnes konservēšanai; dezinfekcijas līdzekļi, zāles, darbarīki; medicīnas produkti un automašīnas. Turklāt ir jānorāda, ka lietas dalībnieki katrā ziņā nav apstrīdējuši Apelācijas padomes veikto konkrētās sabiedrības daļas definīciju, kā arī apsvērumus saistībā ar šīs sabiedrības daļas uzmanības pakāpi.

37 Saistībā ar konkrētā sabiedrības daļas viedokli Apelācijas padome pamatoti ir secinājusi, ka prasītāja nav pierādījusi, ka tā apstrīdēto preču zīmi ir izmantojusi atbilstoši tās pamatfunkcijai garantēt strīdus preču izcelsmes identitāti.

38 It īpaši Apelācijas padome, atsaucoties uz Vispārējās tiesas secinājumiem 2007. gada 24. maija spriedumā lietā *Duales System Deutschland*/Komisija (T-151/01, EU:T:2007:154, 159. punkts), pamatoti uzskatīja, ka konkrētā sabiedrības daļa apstrīdēto uz iepakojuma izvietoto preču zīmi identificēja kā norādi, ka šis iepakojums varēja tikt savākts un reģenerēts atbilstoši noteiktai sistēmai. Proti, kā to pamatoti apgalvo Apelācijas padome, tas ir vispārzināms un turklāt ar prasītājas iesniegtajiem dokumentiem pierādīts fakts, ka konkrētā sabiedrības daļa ir pieradusi pie apstrīdētās preču zīmes un jau daudzus gadus ir informēta par iepakojumu atkritumu reģenerēšanas sistēmu. Atbilstoši Apelācijas padomes konstatējumiem, šajā ziņā atsaucoties uz prasītājas iesniegto Vācijas aptauju institūta pētījumu, 98 % 2003. gadā Vācijā aptaujāto iedzīvotāju atpazina apstrīdēto preču zīmi un 78 % Vācijas iedzīvotāju šajā pašā gadā kvalificēja apstrīdēto preču zīmi par "apzīmējumu, kurš izvietots uz iepakojumiem, lai patērētājam norādītu, ka šie iepakojumi tiek apglabāti atsevišķi no vispārējiem atkritumiem duālās sistēmas savākšanas tvertnēs". Saskaņā ar šiem pašiem konstatējumiem, šajā ziņā atsaucoties uz Francijas uzņēmuma *Eco-Emballages*, kas ir līdzīgs uzņēmums prasītājas uzņēmumam, gada ziņojumu, 2010. gadā apstrīdētā preču zīme bija attēlota uz 95 % iepakojumu Francijā un 75 % Francijas iedzīvotāju, ko kuriem 99,2 % bija iespēja iepakojumus šķirot, to atpazina.

39 Prasītāja neapstrīd Apelācijas padomes konstatējumu, saskaņā ar kuru konkrētā sabiedrības daļa apstrīdēto preču zīmi uztver tādējādi, ka iepakojums ietilpst atkritumu atbilstošas apsaimniekošanas sistēmā. Turpretī tā norāda, ka papildus šai izpratnei šī sabiedrības daļa uztverot preču zīmi tādējādi, ka strīdus preču ražotājas piedalās prasītājas licences līguma sistēmā. Līdz ar to apstrīdētā preču zīme izpaužot strīdus preču nemateriālo īpašību, proti, uzņēmuma, kurš ražo vai izplata strīdus preces, saimniecisko rīcību. Sabiedrība apstrīdēto preču zīmi, kas izvietota uz iepakojuma, saistīs ar preci, nevis tās iepakojumu.

40 Šajā ziņā ir vispirms jākonstatē, ka prasītājas apsvērumi izrādās daļēji pretrunīgi, jo tā norāda, pirmkārt, ka konkrētā sabiedrības daļa apstrīdēto preču zīmi saprotot kā norādi, ka pārdošanas iepakojums – kā neatņemama sastāvdaļa pārdošanas vienībā, ko veido [iepakojums] ar preci, – ietilpst atbilstošas atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, un, otrkārt, ka konkrētā sabiedrības daļa apstrīdēto preču zīmi, kas izvietota uz iepakojuma, saistīs ar preci, nevis tās iepakojumu.

41 Turpinājumā ir jānorāda, ka prasītājas apsvērumiem nav nozīmes. Protams, ir gan taisnība, ka apstrīdētā preču zīme saskaņā ar tās kolektīvās preču zīmes funkciju norāda uz to, ka strīdus preču ražotājs vai izplatītājs ir pievienojies prasītājas licences līguma sistēmai, un līdz ar to vērš uzmanību uz noteiktu šī uzņēmuma saimniecisko rīcību. Tomēr, kā pareizi ir uzskatījusi Apelācijas padome, konkrētā sabiedrības daļa noteikti spēj atšķirt preču zīmi, kura norāda uz preces komercizcelsmi, un no preču zīmes, kura norāda uz tukšo un izmantoto iepakojumu atkritumu reģenerēšanu, pēc tam, kad patērētājs ir izpakojis, izmantojis vai patērējis pašu preci, pat ja iepakojums un prece šķiet kā "viena vienība" pārdošanas brīdī. No prasītājas iesniegtajiem pierādījumiem turklāt izriet, ka pašas preces regulāri tiek apzīmētas ar preču zīmēm, kas pieder dažādām sabiedrībām.

42 No tā izriet, ka apstrīdētās preču zīmes kā kolektīvas preču zīmes, kura apzīmē apvienības dalībnieku preces, izmantošanu, lai nošķirtu preces, kuru izcelsme ir no uzņēmuma, kas nepiedalās šajā apvienībā, konkrētā sabiedrības daļa uztvertu kā izmantošanu attiecībā uz iepakojumu. Prasītājas norādīto un ar apstrīdēto preču zīmi saistīto nemateriālo īpašību, proti, uzņēmuma saimnieciskā rīcību tā piederības prasītājas licences līguma sistēmai, konkrētā sabiedrības daļa asociēs ar iepakojuma ekoloģiskas pārstrādes iespēju, nevis ar pašas iepakotās tādas preces šādu pārstrādi, kas var izrādīties ekoloģiskai pārstrādei nepiemērota, piemēram, šaujamieroči, kas ietilpst 13. klasē.

43 Visbeidzot šāds vērtējums ir apstiprināts arī noteikumu, kas reglamentē apstrīdētās preču zīmes izmantošanu, 6. punktā, saskaņā ar kuru apstrīdētā preču zīme ir izveidota, "lai patērētajiem un komersantiem ļautu atpazīt iepakojumus, kuri ietilpst duālajā sistēmā un attiecībā uz kuriem ir ieviesti sistēmas finansēšanas maksājumi, kā arī šādi ir iepakotas preces, un lai nošķirtu tos no citiem iepakojumiem un precēm [..]". Līdz ar to apstrīdētās preču zīmes uztvere no konkrētās sabiedrības daļas viedokļa neattiecas uz strīdus preču nemateriālo īpašību, bet uz šo preču iepakojuma, kas ietilpst prasītājas pārvaldītajā duālajā sistēmā, nemateriālo īpašību.

44 Apelācijas padome apstrīdētā lēmuma 33., 35. un 37. punktā tātad pamatoti konstatēja, ka prasītāja turklāt nav spējusi pierādīt, ka apstrīdētās preču zīmes izmantošanas mērķis bija radīt vai saglabāt noietu salīdzinājumā ar citiem saimnieciskās darbības subjektiem, vismaz attiecībā uz strīdus precēm. Tā kā patērētājs preču zīmi atpazīst vienīgi kā norādi uz to, ka šādi apzīmēti iepakojuma atkritumi var tikt apglabāti tuvumā esošo savākšanas iekārtu dēļ, apstrīdētās preču zīmes izvietošana uz iepakojuma nozīmē vienīgi to, ka uzņēmums, kā arī visi citi saimnieciskās darbības subjekti rīkojas atbilstoši Direktīvas 2008/98 paredzētajai prasībai, saskaņā ar kuru visu uzņēmumu pienākums ir veikt atkritumu reģenerāciju.

45 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, mazticamajā gadījumā, kad konkurentu piedāvājumi būtu identiski, patērētājs savu izvēli izdarītu, pamatojoties vienīgi uz iepakotās preces iepakojuma īpašību, apstrīdētā preču zīme nerada vai nesaglabā noietu salīdzinājumā ar citiem saimnieciskās darbības subjektiem attiecībā uz strīdus precēm, bet gan vienīgi attiecībā uz iepakojumu.

46 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka prasītāja nav pierādījusi nozīmīgajā laikposmā faktisko izmantošanu, kura var nodrošināt apstrīdētās preču zīmes tiesību saglabāšanu saistībā ar strīdus precēm, un ka līdz ar to vienīgais pamats ir uzskatāms par nepamatotu un tātad ir noraidāms.

47 Tādējādi prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

48 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt *EUIPO* tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tā prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland GmbH* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Kanninen Schwarcz Iliopoulos

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2018. gada 12. decembrī.

[Paraksti]